

PRESENTATION OCH SAMTAL KRING FILM

MATERIAL TILL PERSONALEN I KASSAN

Pressmaterial, lanseringsmaterial, artiklar och litteratur.
Lathundar och handledningar.

MATERIAL SOM STÖD FÖR PRESENTATION INFÖR FILMEN. FYRA VERSIONER.

ENKEL – REPRESENTERA FOLKETS BIO:

Du skall få publiken att känna sig sedd och att föreställningen nu börjar.

När publiken kommer till en av våra visningar är det kanske första gången på en biograf som drivs av ideella. Vi är stolta över vår verksamhet och vill gärna bemöta publiken på ett trevligt och personligt sätt genom att hälsa dem välkomna. Det kan räcka med en välkomstfras och filmens titel.

Det är naturligtvis trevligt om du säger vem du och dina kollegor är.

Förbered dig en stund så att du känner dig trygg med det lilla du skall göra.

Öva gärna på den plats där du skall möta publiken.

Det är bra om du har god kommunikation med maskinisten så att förväntningspauserna blir lagom långa.

Magin kan börja.

KORT:

Vem/vilka har skapat filmen?

Från vilket land kommer filmen?

På vilken plats/i vilken tid utspelar sig filmen?

Kanske vill du säga något mer än bara "Välkommen till vår biograf".

En av anledningarna till att folk besöker våra biografier (och kanske en av anledningarna till att du engagerade dig i Folkets Bio) är att lära sig mer om film. I föreningen finns ofta mycket kunskap om film.

Att erbjuda en kort presentation av filmen kan göra publikens upplevelse större.

Vi har grundläggande fakta som ofta redan finns på affischen, men som kan upprepas i en presentation. Regissör, skådespelare, vilket land den kommer ifrån, vilken tid den utspelar sig i eller vilket tema den berör. Du kan lägga till vad dessa filmskapare eller skådespelare gjort tidigare, ett mindre känt faktum, en parallell eller kanske en anekdot. Om filmen är poetisk på ett sätt som får dig att minnas en dikt på temat. Läs den dikten för publiken.

FÖRDJUPAD:

Vem/vilka ha skapat filmen?

Vad har filmskaparen gjort tidigare som är av intresse?

Vad har filmskaparen för bakgrund, om detta är av intresse för filmen?

Skådespelare: Vad har de viktigaste skådespelarna gjort tidigare? Har skådespelarna någon personlig bakgrund som är av intresse för filmen.

Från vilket land kommer filmen?

På vilken plats och i vilken tid utspelar sig filmen? Finns det viktig bakgrundsinformation om plats eller tid där filmen utspelar sig?

Kanske är det så att filmen ni skall visa är speciellt intressant för dig personligen. Den kanske är gjord av en favoritregissör, med en älsklings-skådespelare, är från ett intressant filmland eller har ett tema som berör dig extra starkt. Du vet säkert redan mer om detta än någon annan i publiken. Då är det ju läge att utöka välkomsthälsningen med en fördjupad presentation inför filmen. Ge publiken lite mer kött på benen.

Då vill du naturligtvis läsa på lite om filmen. Distributören samlar pressmaterial till de filmer de erbjuder. I vissa fall erbjuder Folkets Bios distribution extra material kring filmer vi visar. Folkets Bio Filmpedagogerna har redan börjat producera handledningar till filmer för att vi lättare skall kunna göra en extra fördjupning.

Vill du ha konkreta fakta om filmen så är IMDB (Internet Movie Data Base) ett fantastiskt verktyg. www.imdb.com/ Här finns produktionsfakta om filmen. Här hittar du även länkar till artiklar och recensioner, och annan "njukare" information.

Du kan även söka på svensk Filmdatabas: <http://www.sfi.se/sv/svensk-filmdatabas/>

Svenska recensioner och omdömen om filmen kan du hitta på: www.kritiker.se www.moviezine.se

Utländska kritikersidor är exempelvis: <http://www.metacritic.com> <http://www.rottentomatoes.com>

Det finns naturligtvis många fler, men här finns det mesta samlat.

Med dagens digitala teknik är det inte särskilt svårt att hitta artiklar eller forskning som hjälper dig att fördjupa dina kunskaper om filmen, temat eller ämnet du intresserar dig för.

Tänk på att en lite fördjupad presentation ändå skall vara kort och koncentrerad. Max ett par minuter. Det är en konst att vara kärnfull. Vill du göra en längre presentation så skall ni kanske annonsera detta så att publiken vet vad som gäller.

BJUDA IN EN GÄST

Varför är du här?

Varför är filmen viktig?

Finns det något du tycker att vi ska tänka på när vi ser filmen?

Är du kvar efteråt så att vi kan ställa frågor? Hör av dig till Filmpedagogerna eller Folkets Bios rikskontor för tips kring frågor till din gäst).

Känner du att upplevelsen av filmen eller dess tema skulle kunna fördjupas av en gäst med relevant kunskap eller erfarenhet så kan du försöka bjuda in denne. Det står i Folkets Bios stadgar att vi skall sätta filmupplevelsen i ett sammanhang och, om möjligt, erbjuda mer än bara filmupplevelsen. Naturligtvis kan det tillkomma extra kostnader för en inbjuden gäst, men det kan också locka en större och mer engagerad publik.

Vid ett samtal är det viktigt att först göra allt det som du gör vid en kortare introduktion. Det är du och dina kamrater som bjuder in till arrangemanget. Det är du/ni som måste lägga scenen. Var som alltid väl förberedd och gör klart med alla dina kollegor om hur och i vilken ordning allt skall ske, oavsett om samtalet sker före eller efter filmen. Samtalet är en visning, ett drama, en berättelse i sig.

Det viktigaste är att du/ni får en bra start. Att publiken och gästen känner sig bekväma och vet vad som skall hända.

Det kan kännas svårt att inleda ett arrangemang. Att slå an rätt ton är viktigt. Som hjälp kan du använda ett gammalt berättarknep: Börja med att hälsa välkommen. Förklara vem du är, vart ni befinner er och hur länge ni skall hålla på. Beskriv varför ni samlats här och vad som skall avhandlas. Sedan presenterar du din/er gäst. Inledningen är VEM, VAR, NÄR, VAD och VARFÖR. Själva samtalet är HUR.

Nu kan du introducera din gäst. En presentation kan vara en genomgång av vad gästen har gjort, vilken yrkesroll eller titel hen använder. Filmer, böcker, avhandlingar, artiklar, bloggar, hemsidor eller annan produktion som går att ta del av.

I förberedelserna inför samtalet har du säkert talat med gästen ett flertal gånger och då får du en känsla för hur hen vill bli presenterad. Du kan också fråga gästen hur hen vill bli beskriven. Om det är möjligt är det bra att få med en personlig detalj eller ett sammanhang som gästen identifierar sig med. Det gör att publiken lättare knyter an till personen och förstår vad hen säger.

Hur du sedan går vidare beror naturligtvis på vilket tema eller ämne som filmen tar upp. Frågor som kan fungera oavsett vilken film det handlar om är: Varför är du här? Varför är filmen viktig? Hur upplevde du filmen i relation till vad du vet/kan/känner?

Om du har möjlighet att presentera gästen inför filmens början så kan det vara på plats att fråga om det finns något som gästen vill att vi skall tänka på under filmen.

SAMTAL EFTER FILMEN

Tre olika metoder att utgå från beroende på sammanhang och vad du som samtalsledare känner dig bekväm med.

1 "TALA FILM – TALA LIV"

Samtalsformen passar för samtal i mindre grupp om fyra till åtta personer med en samtalsledare i varje grupp. Upplägget syftar till att var och en ska få formulera sin egen upplevelse av filmen samt att få bredda sitt perspektiv genom att lyssna till andra. Samtalsledarens uppgift

är att fördela ordet samt att hjälpa deltagarna att följa turordningen och att lyssna på varandra.

Samtalet kan även organiseras genom att det sker i smågrupper i salongen efter filmvisningen. En samtalsledare styr samtliga samtal genom att, innan samtalet börjar, informera om turordning och om vikten av att lyssna på varandra. Under smågruppssamtalen håller samtalsledaren koll på tidsramen och meddelar grupperna när det är dags att glida över till nästa fråga. På så sätt blir samtliga smågrupper klara samtidigt. Efter samtalen i de mindre grupperna förs samtalet med hela publiken. Då har samtalsdeltagarna fått formulera sig i mindre grupp innan det är dags att prata i det större sammanhanget och samtliga deltagare får möjlighet att ta del av ytterligare några personers upplevelser.

Materialet ”Tala film - Tala liv” i sin helhet är framtaget av Sensus och Svenska kyrkan. Nedan är ett utdrag. Om du vill ta del av materialet i sin helhet finns det att läsa på filmpedagogerna.se

Nycklarna till samtalet:

De tre nycklarna ger samtalet styrfart och hjälper gruppen hålla det nära och goda samtalet i fokus.

Nycklarna är:

1. En känsla
2. En person
3. En scen

Samtalet berör en nyckel i taget.

1. Vilken känsla har du efter filmen?

En känsla som stannar kvar inom mig efter filmen delas med gruppen.

Till en början kan det vara svårt att få tag på sin känsla, ofta sitter den i magen och är omedelbar. Ibland vill den inte ge sig tillkänna och efter ett tag finns kanske fler känslor i omlopp. Var och en får en stund på sig att känna efter under tystnad och välja en av känslorna att berätta om för gruppen.

Att hitta sin känsla och bestämma sig för vilken man vill presentera för andra kan vara svårt och upplevs ofta som personligt, därför är det viktigt att just känslan inte kommenteras av någon i gruppen. Vem vill börja? Och rundan görs...

2. Vilken person berörde dig i filmen?

En person i filmen som talade till mig och som berörde mig väljs av gruppdeltagarna.

Ofta kommer många karaktärer upp till ytan och det kan ta ett tag att välja ”sin person”. Under rundan får varje deltagare berätta om varför hen valt just den personen och vad det var som berörde hos just henne eller honom. Vad det var som gjorde mig upprörd, stolt, glad eller ledsen i möte med personen?

Här kan det efter rundan få bli ett kort samtal då var-samma frågor kan ställas. Det är viktigt att samtalet hela tiden utgår från den enskilde deltagaren och att ingen känner sig ifrågasatt eller kränkt.

3. Vilken scen dröjer sig kvar inom dig?

En scen som satte sig på näthinnan eller som jag inte kan bli kvitt och som särskilt berörde mig.

Här blir samtalet ofta lite längre och kan lätt dra iväg. Viktigt är att varje person får ungefär lika mycket tid på sig och att ingen börjar kommentera förrän hela rundan är genomförd. När en scen beskrivs så vävs personer och känslor samman och ofta känns det bra att avsluta samtalet efter denna nyckel.

Tillägg (ingår inte i ”Tala film - Tala liv”):

Efter samtalet kan utvärdering av själva samtalet ske i smågrupperna. Utvärderingen syftar till att samtalsdeltagarna ska medvetandegöra vad de har fått ut av att delta i samtalet. Frågor som här kan ställas är: Vad tyckte du om att ha detta samtal? Vad tar du med dig? Har du tänkt något nytt genom att delta i detta samtal?/Finns det något du nu är medveten om som du inte hade klart för dig innan samtalet?

2 SAMTAL MED RIKTADE FRÅGOR I STÖRRE GRUPP

Diskutera en fråga i taget och led vidare till nästa lämpliga fråga beroende på var ni befinner er i samtalet. Alla frågor du har förberett behöver inte behandlas utan erbjuder endast valmöjlighet för samtalsledaren. Följdfrågor som inte går att formulera i förväg, ställer samtalsledaren längs vägen. Det kan dock vara bra att låta samtalet börja med någon av de tre frågorna nedan där endast den personliga upplevelsen står i fokus. På så sätt kan alla komma igång. Du kan också börja med att låta samtalsdeltagarna endast prata med grannen för att alla ska ha kommit igång att prata innan samtalet ska ske i större grupp. Någon gång mitt i gruppssamtalet, när du går över till ett nytt ämne kan du även bryta av med grannsamtal. Detta kan åter göras som utvärdering: Vad tog du med dig från detta samtal? Har du tänkt något nu som du tidigare inte var medveten om?

Genom att blanda grannsamtal och storgruppssamtal har även de som inte gärna yttrar sig i större grupp, getts chansen att göra sin röst hörd. Dessutom får dina samtalsdeltagare chansen formulera sig inför någon annan innan det skall sägas inför alla. Detta kan göra att fler väljer att prata i storgruppssamtalet.

- Vilken känsla tar du med dig från filmen?
- Finns det någon person som berörde dig särskilt i filmen?
- Välj en scen i filmen som särskilt berörde dig eller som hänger sig kvar lite extra. Varför väljer du just den scenen?

3 RINGSAMTAL I GRUPP

Ringsamtal som fungerar i större grupp. 5–20 skrivkunniga personer: Samtalsdeltagarna styr över vilka frågor som ställs.

1) Alla samtalsdeltagare får tid på sig att skriva ner två frågor som de tycker är av intresse. (Styrning: Säg att frågorna ska riktas mot upplevelsen av filmen, att tänka vidare kring och förstå berättelsen, hitta mönster, hitta motiv, diskutera likheter skillnader osv, snarare än mot att minnas detaljer).

2) Alla sätter sig i en ring. I tur och ordning ställer var och en sin fråga till grannen på vänster sida. Grannen svarar. Alla lyssnar till alla andra. Samtalsledaren frågar därefter om någon annan vill fylla på. Den som just svarade ställer sedan sin fråga till grannen osv, tills två varv i gruppen är genomförda. Vill man begränsa tiden eller om gruppen är stor, går det bra att endast göra ett varv.

Samtalsledaren kan ha förberett några frågor (exempelvis frågorna från metod 2) att ställa om någon inte har formulerat egna frågor eller om det finns utrymme för dessa när frågevarven är avklarade.

3) Sista varvet. Samtliga säger någonting de tar med sig från samtalet, något nytt de har lärt sig av samtalet eller något nytt de nu är medvetna om som de inte hade tänkt tidigare.

ATT TÄNKA PÅ

Det gör ingenting om samma fråga dyker upp flera gånger eftersom det blir nya personer som besvarar frågan. Om någon säger ”jag tänker likadant som...” kan man uppmuntra personen att ändå sätta sina egna ord på det hen tänker.